

Schout Backstraat 4
5037 MK Tilburg
The Netherlands
T. +31.(0)6.42317014,
E. info@medischcentrumkenia.nl,
W. www.medischcentrumkenia.nl,
B. NL06 ABNA.048.45.49.790

Jaarlijks REISVERSLAG naar KIBANDAONGO Kenya 27 september- 22 oktober 2024, door Lout Molkenboer

De dag van aankomst ging ik langs bij de NCBA Bank in Diani. Mr. Yasir is gepromoveerd, na een contact van 16 jaar toch even wennen aan de nieuwe Branch manager Mr. Dickson Masha, maar het contact was heel erg prettig.

De dag dat ik vertrok vanuit Diani aan de kust naar Kibandaongo, moest ik 2 stapelbedden meenemen met 4 matrassen, 4 dekens, 3 grote koffers een klein koffer en alle boodschappen voor 14 dagen (inclusief water), die ik deed bij de supermarkt in Ukunda. Mijn vaste driver was niet beschikbaar, dus regelde hij voor mij een chauffeur met een truck, géén 4wheeldrive, maar wel een sterke motor.

Tijdens de trip bleek de vering van deze truck niet echt geweldig, de weg was erg slecht, veel kuilen hobbels en stenen, maar we zijn er uiteindelijk gekomen.

Mijn eerste meeting is met the CBO Ufunguo, Chairman Mr. Nyamawi Mazera.

Nyamawi is onze 1e contactpersoon vanuit Nederland. Hij is erg actief en betrokken, al moet de communicatie met ons wel beter.

Er is een elektronische babyweegschaal kapot, nieuwe kost ± €40.

-Wij willen graag contact met alle leden van het CBO bestuur, maar zij kunnen niet met de laptop overweg. Hierdoor zijn niet alle leden steeds goed geïnformeerd over onze activiteiten.

Ik geef Nyamawi uitleg over de laptop, want daar weet hij niet veel van, waardoor hij hem ook niet goed gebruikt! De vrouw (is IT Spec.) van Sammy the Clinical Officer zal Nyamawi én bestuur CBO bijscholen. Helaas kwam na de 1e afspraak alleen Nyamawi opdagen.

Wij willen graag alle notulen in hun laptop hebben.

-We besluiten de geplande 'Tree planting day' te verzetten i.v.m. de droogte kunnen er nu geen stekken worden geplant. Zodra het gaat regenen zullen Nyamawi en R. Bemaronda contact hebben, en het vervoer van de bestelde stekken én een Planting day regelen.

-De voedsel sponsor voor de albinokinderen vanaf 2025 is geregeld, ik heb Md. Mila van Mila4Africa gesproken, zij wil graag sponsoren. Ik heb haar in contact gebracht met Mr. Nyamawi.

-Men zou graag een eigen watertoren hebben op de HC Compound.

-Het Multi Functional House is aan renovatie toe. Het dak lekt, de plafonds zijn daardoor kapot. Mwaiwe Mwero heeft een offerte gemaakt en wil dit graag doen.

-De CBO vraagt aan ons een lening zodat zij eigen leden en groepen kunnen helpen. Helaas verstrekken wij geen leningen.

-The CBO deed financieel verslag, van het depot dat van ons op hun rekening staat. Het klopte helemaal.

-Evaluatie van het renovatieproject en aanleg waterleiding op HC Compound, is goed gegaan.

Evaluatie met onze Handyman Beja.

The Staff is positief over zijn werk en inzet.

Ik heb 8 nieuwe losse solar lights bij me voor HC en albino house.

-Aansluiting op het elektriciteitsnet is nog steeds niet gerealiseerd, alles is geregeld, alleen moet er een speciale contractor komen van the Government voor de aansluiting.

-Als er water komt door de grote leiding dan regelt Beja het vol laten lopen van al onze tanks.

-Beja heeft samen met Rumba (2^e Guard) tijdens mijn aanwezigheid de oude container geschuurd en geschilderd, ook de Poort is opnieuw geschilderd en gedeelte van de banken in de Shade, die door de regen waren 'beschadigd'. Nu nog alle raamkozijnen en de

plekken op de muren waar taps zijn aangebracht, dan ziet alles er weer prachtig uit.

-De 12 nieuwe 'posts' bekeken, aan de rand van onze compound, is netjes gedaan

-Beja gaat, op vraag van ons, een stenen pad aanleggen vanaf de poort tot aan de Dispensary, zodat patiënten bij heftige regen zonder modder aan hun voeten kunnen lopen.

-Ik heb samen met Beja een inventarisatie gemaakt van alle goten op het HC

-Samen met Beja hebben wij op de schaaltekening van Yannick alle leidingen (water en elektra) ingetekend, zodat men in de toekomst weet waar alle ondergrondse leidingen liggen.

-Het contract van Beja doorgenomen en verlengd.

Meeting met de Staff members van het Health Centre.

In Charge, Clinical Officer, Nurse, Laboratory assitant, Ground attendend, CHP Assistant, H.C. Assistents.

-Mijn complimenten gegeven voor de mooie schone compound. Het werk gaat goed, soms alleen te weinig medicatie, verbandmiddelen, disposable gloves etc. Gelukkig had ik wat aanvulling bij me. Extra disposable gloves en medicatie heb ik gekocht.

-Voor het koken van de pap voor de jonge moeders wordt de gascooker gebruikt en als het gas op is gebruiken ze de Ace One cooker.

-De waterrekening voor het water uit de pijplijn, wordt betaald door het HC.

-De schade aan het huis van de vorige In Charge wordt geheel vergoed (DMOH)

-The Staff traint de CHP (Community Health Promotors) members in First Aid.

-De aanwezigheid van de Motor Ambulance is goed bekend onder de community.

-Susan Said, the In charge, tekende de appendix bij het contract Motor Ambulance.

De Staff is erg blij met de sponsor voor de motor ambulance!

We hebben goede afspraken gemaakt over het gebruik en toesturen van het sponsorgeld

-De Staff kreeg extra groene fleece Jacks met ons logo erop. Een nieuwe bloeddrukmeter, laboratorium materialen, 8 Solar lights, verbandmiddelen, desinfectans, schorten, etc.

Bezoek aan Albino kinderen

-Er zijn nu 19 albino kinderen in het albino house.

-Bij aankomst bleek dat de kinderen al meer dan een maand geen licht hadden omdat de Dieren (ratten?) de wires van de solar hadden doorgebeten. Ik heb direct de lokale electrician gebeld en alles is in 2 dagen keurig gemaakt.

Ook bleken de 2 watertanks bij de albino House niet te functioneren omdat er in een van de tanks een scheur zat en bij beide waren de taps kapot, ook dit alles is nu hersteld en als het gaat regenen is er goede water opvang. Helaas heeft de Head teacher e.e.a. niet aan ons doorgegeven.

-De compound was vervuild, waarvoor wij een cleaning day organiseerden. Ook binnen was het niet echt schoon, heb verantwoordelijken hierop aangesproken en er is nadien flink geпоetst.

-Alle kinderen kregen nieuwe zonnebrillen, zonnecrème, tandenborstels en tandpasta, zeep, ballen, leesboekjes en heerlijke limonade. Ook T-shirts met lange mouwen. Ook werd er een nieuwe solarlamp cadeau gedaan, voor buiten.

-Nu the CBO het (gesponsorde) voedsel regelt per trimester loopt dit prima.

Deze sponsoring loopt af in dec.'25. Nieuwe sponsor is gevonden.

-De kinderen uitgelegd dat er een out-reach bezoek komt van Kwale Eye Centre en de Dermatoloog dr. Matonda, voor huid controle (cancer screening) en behandeling.

-De Ace One cooker blijkt nog steeds kapot, het schoolbestuur/head teacher is hier erg laks in.

-De diner room van de albinokinderen wordt momenteel goed gebruikt Het is wel een kleine ruimte, maar het lukt.

-De stalen deuren van de Dorms kunnen nu vastgezet worden als ze geopend zijn, dus klappen niet meer uit de muur bij harde wind.

-Lout bracht 2 nieuwe stapelbedden mee, met 4 matrassen, 4 dekens en lakens.

Meeting met Md. Mwaka, Care-taker albino children

Mwaka is blij met de 2 extra stapelbedden. Ook blij dat er weer licht is in de Dorm en keuken. De herstelde watertaps en tank is fantastisch zegt ze. Nu moeten de kinderen het vervuilde water, uit de Dam halen, wat ver weg is. Als het gaat regenen kunnen de tanks weer vollopen.

Mwaka the Care-taker, voelt zich 's morgens soms niet lekker en kan dan geen ontbijt klaarmaken, the School Guard helpt haar dan. Haar geadviseerd het HC te bezoeken. Misschien zijn 19 kinderen ook wat veel voor haar? Hier is aandacht voor bij de CBO. Md. Mwaka kreeg haar jaarlijkse bijdrage van ons.

EYE SCREENING DAY door Eye Centre Kwale (out-reach team)

Mr. Almasi en zijn medewerkers van het out-reach team van Eye-Centre Kwale, hebben de ogen van de kinderen nagekeken. De meeste kinderen zien erg slecht. Hun bevinding was ook dat de kinderen slecht lezen, ik zal de school hierop aanspreken. Omdat er nieuwe kinderen zijn hebben niet alle kinderen een bril, we gaan bekijken met Kwale-Eye Centre hoe we dit gaan oplossen.

Cancer screening ALBINO CHILDREN

Dr. Matonda, dermatoloog uit Mombasa, is samen met een medewerkster van hem, naar Kibandaongo gekomen om de albino kinderen te checken op huidkanker en zo nodig verdachte plekken te behandelen.

De autorit vanuit Mombasa was vreselijk door de slechte wegen en ze hadden er uren op gereden!

Bij aankomst heeft Dr. Matonda eerst alle kinderen toegesproken en educatie gegeven over hoe om te gaan met albinisme. Hij doet dat zo ontzettend leuk en interactief dat alle kinderen erg aandachtig naar hem luisteren en vragen beantwoorden.

Daarna heeft hij alle kinderen nagekeken en zo nodig, verdachte plekken behandeld met Cryo. Wij zijn hem érg dankbaar dat hij helemaal uit Mombasa komt hiervoor. 's Avonds laat belde hij me dat ze thuis waren, na weer een vreselijk lange autorit met veel obstakels. Het zou goed zijn als we dit kunnen gaan regelen vanuit Kinango Hospital, dit wordt besproken.

KWAGI Group; Kibandaongo Women Agriculture Group Initiative

De groep heeft nu 62 leden. Op dit moment groeit er niets, het is té droog, alleen bananen. Afgelopen periode werden er 's nachts groentes gestolen van het land, ook bananen zijn vlak voor de oogst gestolen. Ze denken na over een Guard voor de nachten, maar dat is geen aantrekkelijke job. Willen nog steeds graag (de beloofde) generator van het Government en een watertank voor opslag en vergroting en uitdieping van de Dam. Lout zal dit met het Government bespreken.

Meeting 'Moonlight Tailoring' Group

Het gaat goed met deze groep. Ze hebben regelmatig herstelwerkzaamheden.

Ook maken ze op bestelling kleding.

Het actief benaderen van scholen in de buurt om uniformen te maken voor hun, blijft lastig, maar met wat nieuwe leden erbij gaan ze het nu toch proberen.

Hun atelier heeft schade door het kapotte dak van het M.F.H. We gaan bekijken of dat hersteld kan worden.

Tree planting day.

Deze wordt door de lange droogte verzet. Als de regentijd start wordt er onmiddellijk actie ondernomen door Mr. Nyamawi CBO, richting Richard Bemaronda van de kwekerij in Tzunza, die dan de (reeds betaalde) stekken direct zal leveren.

Meeting HOTBOX Group in the Community Hall in Nzovuni

De hele groep mannen en vrouwen is aanwezig in Nzovuni Community Hall.

Ook aanwezig is Mr. Nzole, the County Village Administrator. Hij ondersteunt de groep.

Ze leggen mij uit hoe ze de hotboxen maken. De plant die ze gebruiken groeit in Mwaluganje daar plukken ze het riet, drogen het en voor het vlechten wordt het weer bevochtigd.

Ik geef ze grote rechte naalden en verschillende maten kromme naalden cadeau, Handig om de stof aan de basket te naaien, ze zijn er erg blij mee. Ze vinden het moeilijk om aan de juiste materialen te komen, uitgelegd dat het ook gewoon oude kleding kan zijn etc. Ze willen graag financiële support voor de 1^e aankoop van de stoffen.

Solar Cooking event day in the Shade HC

Op initiatief van ons bestuurslid Yannick is er contact gelegd met Samuel van Solar Cooking Africa in Nairobi. Yannick heeft hem ook bezocht in Nairobi, in oktober '23.

Wij hebben in samenwerking met Samuel een Solar cooking event georganiseerd.

Samuel was na een lange tocht vanuit Nairobi, een dag voorafgaand aan het event, gearriveerd in Kibandaongo. 's Avonds heeft hij uitgebreid gesproken met Mr. Mwenda, dit is de persoon die de Solar Cookers gaat verkopen in Kibandaongo. De volgende ochtend heeft hij de 3 solar cookers die hij bij zich had, uitgesteld naast de Shade. Om 10 uur startte zijn presentatie aan de community in the Shade. Het was erg druk en velen waren geïnteresseerd.

Na zijn presentatie was er uitleg buiten de Shade over de cookers en daarna is Samuel daadwerkelijk gaan koken met de solar cooker, om iedereen te laten zien dat je geen vlam/vuur nodig hebt om te koken maar dat het ook alleen met de zon kan. Dit voorbeeld was voor velen heel verhelderend. Na kort koken met de solar cooker kan de pan ook in de hotbox worden gezet en na paar uur zijn de bonen of rijst of dergelijke gaar en klaar.

Nu hopen wij dat de bevolking ook daadwerkelijk over zal gaan naar het koken met solar en gebruik van de hotbox en dat Mwenda er een goed bedrijfje mee kan opzetten. (fingers crossed) Met als uiteindelijk doel, minder houtkap!

Gesprek met Head Teacher Primary school, Mr. Mwero Hamisi,

De communicatie met Mr. Hamisi Mwero was afgelopen jaar niet goed, hij reageerde slecht op mijn emails en hij informeerde ons niet over zaken die ons betreffen op de school zoals: kapotte stapelbedden, niet werkende solarlamp bij meisjes dorm, niet functionerende watertanks (2) en het ergste de albino kinderen zaten al een maand in het donker, omdat de kapotte bedrading niet werd gerepareerd. Ik heb direct de elektricien gebeld en alles was dag daarna keurig in orde. Ook heb ik de loodgieter gebeld, hij heeft de tank gerepareerd waar een scheur in zat en bij beide tanks een nieuwe tap gemaakt. Nu nog regen en dan kunnen de tanks vol lopen! De school kreeg voetballen en pennen van ons.

Er is slechte controle op het dragen van de brillen door de albinokinderen, hier zal beter op worden gelet. Ook hert smeren met zonnebrandcrème heeft extra aandacht nodig.

Gesprek met Md. Hanifa C.H.P. (Community Health Promotors) Assistant.

-Haar een compliment gemaakt over de schone en nette Health Centre compound.

-Hanifa is verantwoordelijk voor het begeleiden van de CHP (Community Health Promotors)

-Hanifa geeft me het overzicht van haar uitgaven voor de pap aan bevallen vrouwen. Ze heeft haar administratie keurig voor elkaar. Ze krijgt een nieuwe bijdrage voor komend jaar.

-Hanifa draagt zorg voor het bijeen roepen van alle CHP om samen de kuilen te gaan graven voor de Tree planting day.

-Hanifa zal toezien op de gezondheid en het welbevinden van de albinokinderen. (ook voldoende muskietennetten)

-De 2 ossen van de CHP doen het erg goed. Bij regen worden ze verhuurd om land te ploegen en dat levert de groep geld op.

-The CHP regelen, bij afwezigheid van de Guards, warm water en pap na bevallingen.

-Twee leden van de CHP hebben tegenwoordig een week dienst op het HC, dat gaat goed. Ze verrichten allerlei voorkomende werkzaamheden, ook cleaning.

Meeting C.H.P. Community Health Promotors

De CHP zijn wat meer geprofessionaliseerd. Ze krijgen maandelijks een kleine bijdrage van het Government, daardoor voelen ze zich echt serieus genomen.

Dagelijks hebben er 2 CHPers 'dienst' op het Health Centre en helpen daar mee bij dat wat nodig is. Ook hebben ze allen een 'Toolkit' (uitgebreide EHBO kist) ontvangen van het Government, om mensen in hun Village te helpen bij kleine medische hulp. Indien nodig verwijzen zij de patiënten door naar het Health Centre.

Ze vragen of wij een Vrouwen Ward bouwen als the Government alleen een Mannen Ward Bouwt (in '25-'26). Hun uitgelegd dat het een General Ward zal worden. Maar mocht er niets voor de vrouwen zijn dat laten we ze niet in de steek.

-Ik gaf ze reparatie setjes voor de fietsen cadeau. Er is één fiets met een probleem, ze proberen het op te lossen.

Meeting met Melewano Self-Help Group, de HIV Pos.Group

Er is nogal wat onduidelijkheid in deze groep. De voorzitter is niet HIV Positief en in de statuten van de groep staat dat iedereen HIV positief moet zijn én medicatie moet halen op het Health Centre in Kibandaongo. Ook zijn er financieel wat onduidelijkheden. Hierdoor is het tijdens deze meeting allemaal wat onduidelijk en rommelig als ik vraag naar de stand van de projecten en het positieve dat ze eruit halen.

Het blijkt dat ze wel wat kippen hebben verkocht. De geiten 10 stuks nu, staan allemaal bij een persoon aan huis. Het visproject loopt niet goed.

Samuel de Clinical Officer van het HC begeleidt deze groep en zal zorgen dat alles weer goed in orde en op de rails komt en zal de financiën checken. Ook zullen ze een nieuwe voorzitter kiezen.

Gesprek op Health Department in Kinango. Met Mr. Dedan.

Onderwerpen die besproken zijn: Electricity, Nieuwbouw door Government van een General Ward en uitbreiding van ons laboratorium (boekjaar '25/'26). Hierna zal ons HC de officiële status van "Health Centre" krijgen. Dat betekent meer personeel en nog betere zorg.

-De behandeling van de albinokinderen door de dermatoloog, betere oogzorg in Kinango Hospital en betere zorg voor de community wordt doorgeschoven naar morgen. Dan zal Mr. Dedan samen met dermatoloog, gespecialiseerde oog-nurse en Clinical Health Officer naar Kibandaongo komen voor overleg. Hij bood dit zelf aan. Heel fijn dat ze daar de tijd voor nemen.

-De financiële schade aan de woning van voormalig In Charge zal vergoed gaan worden.

Overleg met Kinango Hospital in Kibandaongo.

Aanwezig: Mr. Dedan Health Officer, Mr. Peter Baya Dermatologist, Mr. Wilson Bomu Kasuka Specialized Nurse ophthalmologist, Mr. Jonas Officer Facility activities and community and Susan the In Charge and Sammy Clinical Officer HC.

Skin check and treatment: mijn 1^e punt, Cancer screening bij de albinokinderen, tot nu toe wordt dit door ons geregeld, maar zou zorg van het ziekenhuis in Kinango moeten zijn. Nu er een Dermatoloog is kunnen we dit beter gaan regelen. Ook is het ons voorstel dat Kinango Hospital een Cryo machine aan gaat schaffen, nu halen we de Cryo helemaal uit Mombasa. Dat is duur, kost veel tijd en zelfs de dermatoloog komt op zijn vrije dag helemaal uit Mombasa naar ons, met de Cryo machine, om de albino kinderen te checken en te behandelen.

In deze bijeenkomst wordt besloten dat Kinango Hospital een Cryo machine gaat aanschaffen, Vulling is aanwezig in Kinango Hospital, wij moeten die wel betalen, maar daar moeten we het nog maar eens over hebben, want behandelingen voor 'disabled persons' zijn gratis.

Peter de dermatoloog, wil graag samenwerken klinisch maar wil ook out-reach naar Kibandaongo komen om onze albinokinderen te behandelen. Hij kent dr. Matonda in Mombasa en kan aantekeningen met hem delen. Daar ben ik blij mee!

Eye check: Wilson wil ook graag helpen. Hij is eind '23 gestart in Kinango Hospital, opgeleid bij Kwale-Eye Centre en werkt goed met hun samen. Alleen zijn office in het ziekenhuis heeft nog weinig behandel tools, dit is een aandachtspunt.

Aandachtspunt is ook Health Education, er zouden soort satelliet klinieken in de buurt moeten komen, met goede educatie en behandeling.

Al met al een goede meeting!

Meeting met Governor Md. Fatuma Ahani, kon niet doorgaan vanwege 'Mashujaa Day', op 10 oktober, die dit jaar in Kwale werd gehouden wat veel voorbereiding kostte voor de Governor. Ze heeft me beloofd dat we elkaar volgende keer zeker zullen ontmoeten

Gesprek met Richard Bemaronda en William Munga in Diani.

De ingezaaide doornstruiken zijn verwoest door de enorme storm van dit jaar.

Ze zijn nu opnieuw ingezaaid als ze volgroeid zijn kunnen wij die gebruiken om langs ons hek rondom de compound te zetten. Het blijft een effectieve en goedkope manier, omdat het vervangen van het gaas dat steeds stuk gaat of roest, een dure optie is.

Ook blijven zij bereid de CBO te ondersteunen met allerlei vragen en acties.

Als de regen komt zal er overleg zijn met de CBO en zal Richard samen met William, met de seedlings naar Kibandaongo komen. Zij zullen eerst een presentatie geven en nadien ondersteuning geven bij het planten. Ook nadien blijven ze maandelijks langs komen ter ondersteuning en controle op de aanplant.

Meeting met Norah Chao in Kinango, over Sexual Reproductive Health,

Norah was voorheen DMOH in Kinango. Heeft daardoor groot sociaal netwerk. Norah en Hellen hebben de CBO Nahugombe opgericht, die heeft nu 10 leden. Wij gaan elkaar aanvullen en steunen hun CBO van harte, omdat er op dit gebied nog veel te doen is in Kenya. Doelstelling van hun CBO: 'Jonge meisjes empoweren op seksueel en reproductief gebied van gezondheid tot uitgebreide seksuele voorlichting én het aanpakken van culturele en religieuze obstakels bij het begin van seksuele voorlichting'. Ze gaan Kibandaongo binnenkort bezoeken.

Bezoek aan Kwale Eye Centre

Met meer dan 100 brilmonturen bezocht ik Kwale Eye Centre. Het was leuk hun allen weer te zien.

Medical Director Dr. Helen Roberts was erg blij met alle monturen evenals haar team. Haar bedankt voor de fijne en goede samenwerking betreffende onze albino kinderen. Helen is erg blij met het online contact dat ze heeft met Janneke van Lith, oogarts. Het helpt het Eye centre bij problemen.

Om mijn verblijf in Kibandaongo goed af te sluiten organiseerden we op mijn laatste avond een gezamenlijke maaltijd met alle Stafleden van het Health Centre in the Shade.

Susan kookte heerlijke Pilow!

Het was een erg geslaagde avond. Iedereen deed een woordje en allen kregen van ons een presentje.

Het was wederom een geweldige, bijzondere, impactvolle, vermoeiende maar zéér geslaagde Reis

Asante Sana!

Lout Molkenboer, voorzitter
1 november 2024